Nieuwsbrief voor donateurs| Driemaandelijks: april, mei, juni 2025 | P 918857 | Registrar: Brussel X

't Eilandje

WEG UIT DE DAKLOOSHEID

V.U.: Ariane Dierickx, Sint-Gillis kerkstraat 73, Brussel

# 2024 Bedrijfsrapport

## Leven om te herbouwen

Van dagopvang tot thuisbegeleiding, al onze diensten werken aan hetzelfde doel: de mensen die ervan gebruikmaken een waardige, betaalbare en duurzame woning vinden. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste acties die onze teams in 2024 op het terrein hebben uitgevoerd.

**Onderschrift omslagfoto:**
Detail van de gevel van de twee herenhuizen die in 2024 door L'Ilot worden aangekocht. Het opvangtehuis voor vrouwen en gezinnen «Le 160» en het dagcentrum voor dakloze vrouwen «Circé van 't Eilandje» zullen er binnenkort naartoe verhuizen, met een vernieuwd sociaal project.

Ethiek, transparantie, goed bestuur
Jouw gift, ons engagement
ethische-fondsenwerving.be

't Eilandje houdt zich aan de Ethische Code van Ethische Fondsenwerving vzw.

Onze volledige jaarrekening is te vinden op : **www.ilot.be**

**Redactie:** Jeanne Chatelle, Ariane Dierickx, Martin Grimberghs, Jérémie Mercier en Odile Pirnay
**Lay-out**: Noémie Broder
**Foto's**: Layla Aerts, Paul Jules Smith en Émilienne Tempels
**Afdrukken:** The Mailing Factory

Met de steun van:

Wallonie
Francophones Bruxelles
vivalis .brussels
Commission européenne
be .brussels
loterie nationale BIEN PLUS QUE JOUER
CAP48 rtbf

Met de steun van fondsen beheerd door de Koning Boudewijnstichting

# SOMMAIRE

**P. 4** | REDACTIONEEL: "HET ESSENTIËLE VAN ONZE ENERGIE ZAL NAAR DE PRODUCTIE VAN WONINGOPLOSSINGEN"

**P. 6** | WONINGEN IN HET HART VAN ONZE ACTIVITEITEN: OVERZICHT VAN ONZE DIENSTEN

**P. 8** | DAGOPVANGEN: EERSTE DEUREN, EERSTE STAPPEN NAAR HUISVESTING

**P. 10** | COACHING VAN HUISVESTING TOT THUISBEGELEIDING: DE ABSOLUTE NOODZAAK VAN MAATSCHAPPELIJK WERK

**P. 12** | ZICHZELF HERUITVINDEN: INNOVATIEVE OPLOSSINGEN OP HET GEBIED VAN HUISVESTING

**P. 14** | PALEIS PROJECT

**P. 16** | TRAINING OM ZELFVERTROUWEN TE HERWINNEN: EEN FACET VAN DE PROJECTEN VOOR SOCIALE ECONOMIE VAN 'T EILANDJE

**P. 18** | 'T EILANDJE IN CIJFERS

**P. 19** | REKENINGEN EN RESULTATEN

Foto : © Émilienne Tempels

**Bijschrift:** Een gebruiker-begeleider voor het gemengde dagcentrum van 't Eilandje

# Redactioneel

> Het grootste deel van onze energie en middelen zal worden ingezet voor het creëren van huisvestingoplossingen voor mensen die daar geen toegang meer toe hebben.

Beste vrienden van ‘t Eilandje,

Het jaar 2024 werd gekenmerkt door een zorgwekkend politiek - en de facto sociaal - klimaat, wat onze missie misschien nog essentiëler heeft gemaakt. Maar het heeft het ook moeilijker gemaakt: subsidies nemen af, budgettaire beslissingen worden genomen ten nadele van de meest kwetsbaren en verenigingen moeten harder vechten om te blijven bestaan, te handelen en te innoveren.

Tegen deze achtergrond, die ons ertoe had kunnen brengen een beleid van uiterste voorzichtigheid te voeren, heeft ‘t Eilandje er toch voor gekozen te blijven investeren om projecten te ontwikkelen die zinvol zijn. Omdat de behoeften voortdurend toenemen en we daar met steeds geschiktere en efficiëntere oplossingen op moeten kunnen inspelen, heeft ‘t Eilandje besloten om, in samenwerking met haar partner de sociale huisvestingscoöperatie *Fair Ground Brussel*, een gebouw bestaande uit drie grote herenhuizen aan de Paleisstraat in Schaarbeek te kopen. Dit is een beslissende stap die ons in staat zal stellen om ons dagcentrum van en voor dakloze vrouwen, Circé van ‘t Eilandje, te verhuizen tussen nu en 2027 - de tijd die nodig is om het pand te renoveren - en om ons opvangcentrum voor vrouwen en gezinnen uit te rollen in een nieuw model dat georganiseerd is in studio’s en doorgangsappartementen, en om onderdak te bieden aan de meest kwetsbaren.

Het «Paleis Project» is meer dan alleen bakstenen en mortel: het is een symbool van de strategische verschuiving die ‘t Eilandje in 2024 heeft ingezet, waarbij de ondersteuning in huisvesting de kern van haar activiteiten wordt. Totdat we alle daklozen betaalbare, permanente huisvestingsoplossingen kunnen bieden, moeten we natuurlijk essentiële diensten blijven bieden in dagcentra en tijdelijke opvang. Maar vanaf nu, met het oog op de toenemende huisvestingscrisis aan de ene kant en de toename van armoede en het aantal daklozen aan de andere kant, zal het grootste deel van onze energie en middelen gaan naar het produceren van huisvestingsoplossingen voor mensen die daar geen toegang meer toe hebben.

Het doel is duidelijk: iedereen in staat stellen om voorgoed van de straat te komen, een nieuwe woning te vinden, zich te vestigen en op eigen tempo opnieuw op te bouwen. Om dit doel te bereiken en fatsoenlijke huisvesting te bieden aan degenen die we ondersteunen, moeten we ons nog meer losmaken van de particuliere huurmarkt en van de al te zeldzame sociale huisvestingsoplossingen die door publieke actoren worden aangeboden. En om, samen met onze sectorale en sectoroverschrijdende partners, een voorraad woningen te ontwikkelen waar we de huurprijzen kunnen controleren.

In 2024 hebben we met al onze teams al onze projecten heroverwogen vanuit dezelfde zorg: van huisvesting een effectief en duurzaam recht maken voor iedereen. En om iedereen in staat te stellen om in een eerlijke, inclusieve en ondersteunende samenleving zijn rechten te laten gelden en zijn eigen keuzes te maken. Ondanks de tegenwind en het instabiele politieke klimaat gaan we vastberaden door op de ingeslagen weg. Samen met u.

Ariane Dierickx, algemeen directeur van L’Ilot

Christelle Niyotwizera slaat een slam voor Circé van 't Eilandje.

## 26 JANUARI: LISETTE LOMBÉ EN L-SLAM

Op 26 januari klonken de stemmen van de slammers van het L-Slam collectief luid en duidelijk in La Tricoterie: krachtige, emotioneel geladen verhalen om de benarde situatie van dakloze vrouwen onder de aandacht te brengen.

In aanwezigheid van Lisette Lombé, nationale dichteres en beschermvrouwe van Circé van 't Eilandje, en andere ongelooflijke slammers zoals Biche de Ville, Mel Moya, Camille Coomans en Christelle Niyotwizera, luisterden meer dan honderd mensen naar deze krachtige talenten tijdens een onvergetelijke avond. Zoals Tessy Oudèna, een voormalige dakloze vrouw die ook aanwezig was die avond en die een paar stukjes van haar verhaal deelde «Mon nom de rue est personne».

## 7 NOVEMBER: MANIFESTATIE VAN DE NON-PROFITSECTOR

De teams van 't Eilandje hebben zich gemobiliseerd tijdens de nationale manifestatie van de non-profitsector om hun beroepen te verdedigen en meer middelen voor de sociale sector te eisen, evenals tijd om hun taken uit te voeren.

# Maatschappelijk werk en huisvesting : overzicht van de huisvestingsdiensten

Vanaf noodopvang tot ondersteuning bij het vinden van permanente huisvesting, inclusief doorgangshuisvesting, hulp bij het wennen en thuisbegeleiding, zijn de meeste van onze diensten gericht op het helpen van mensen bij het vinden van een nieuwe woning die waardig, betaalbaar en duurzaam is. Het onderliggende doel is om emancipatie aan te moedigen en mensen in staat te stellen uit te kijken naar een betere toekomst waarin ze hun rechten kunnen laten gelden en hun eigen keuzes kunnen maken.

Mensen die dakloos of slecht gehuisvest zijn en gebruik maken van de diensten van 'tEilandje of van onze partners in de sector, krijgen holistische ondersteuning: hun administratieve zaken op orde krijgen, hun rechten herstellen, een hecht ondersteuningsnetwerk creëren, ondersteuning op het gebied van gezondheid en geestelijke gezondheid, verslavingsbegeleiding, hulp bij het vinden van een woning, meubels schenken om het makkelijker te maken om een woning te vinden, ondersteuning bij budgetbeheer/schuldenbeheer, enz.

Al onze diensten werken in een dynamiek van sectorale en sectoroverschrijdende samenwerking, waardoor we ervaringen, goede praktijken en instrumenten kunnen delen tussen partners en op elkaar kunnen vertrouwen om de impact van onze respectieve acties te vergroten. Deze interdisciplinaire expertise stelt ons in staat om actie te ondernemen die cruciaal is om mensen op de lange termijn in huisvesting te houden.

## Woningzoeker en – creator (WZC)

- **33** partners uit de vrijwilligerssector: dagcentra of noodcentra, straatdiensten, Housing First, thuisbegeleidingsdiensten en opvanghuizendiensten.
- **4,7** VTE
- **91** mensen met huisvesting in 2024
  > Vooral dankzij **26** nieuwe woningen
- **1** gebouw aangekocht door Fair Ground Brussels, een sociale huisvestingscoöperatie mede opgericht door 't Eilandje
- **49 236 €** : bedrag van het Springplankfonds (bijstand voor huurwaarborg)
  > Sinds de oprichting is er al €77.349 geleend.

## Sociale inclusie om de nood te lenigen (ISSUE)

- Springplank naar duurzame huisvesting | Integratie door huisvesting | Respijt, rust en toegang tot rechten | Toegang tot doorgangshuisvesting
- Met DIOGENES, Smes, Pierre d'Angle en New Samusocial
- **87** mensen opnieuw gehuisvest in 2024

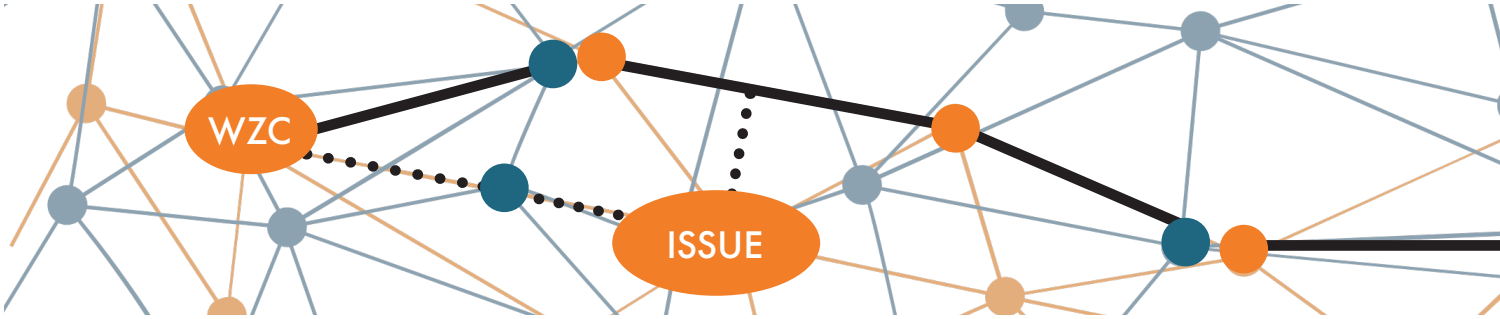

De begunstigden van de 33 partners van de WZC kunnen gebruikmaken van huisvestingsbegeleiding door facilitators die hen helpen bij het zoeken naar een woning.

Van links naar rechts: Jeanne Chatelle (projectverantwoordelijke), Odile Pirnay (huisvestingsbegeleider) en Marie Mainguet (huisvestingsbegeleider) van de WZC

## Huisvesting Dienst (SIL)

- **8** werknemers + **11** mensen die een taakstraf uitvoeren
- **34** partners
- **1 539** interventies
- **963** mensen ondersteund

## De dienst Thuisbegeleiding (S.Ac.A.Do.) | Brussel

- **6,5** VTE gewijd aan thuisondersteuning in de regio Brussel
- **304** mensen ondersteund in 2024, waaronder **179** kinderen
- **2 132** vergaderingen

## De dienst Thuisbegeleiding (S.Ac.A.Do.) | Charleroi

- **3** VTE gewijd aan thuisondersteuning in de regio Charleroi
- **68** huishoudens ondersteund in 2024

## Een essentiële dynamiek van sectorale sociale begeleiding

- De **WZC** zoekt en creëert woonruimte. Vervolgens helpt het daklozen van partnerverenigingen om de accommodatie op een kwalitatief goede manier te betrekken, zodat ze zo lang mogelijk gehuisvest blijven.
  > In de tussentijd biedt **ISSUE** tijdelijke huisvesting die kan dienen als springplank naar een permanente woning.
- **SIL** helpt mensen vervolgens met het inrichten van hun huis en het verhuizen.
- Tot slot brengt **S.Ac.A.Do.** (maar ook de thuisbegeleidingsdiensten van de opvangtehuizen) op verzoek van de persoon huisbezoeken om hem of haar te begeleiden. De begeleiders helpen de persoon om zich in zijn nieuwe leven te integreren.

# Dagcentra: eerste deuren, eerste stappen op weg naar huisvesting

**Bij 't Eilandje zijn onze dagcentra vitale toegangspoorten voor mensen die in hun basisbehoeften moeten voorzien terwijl ze op straat overleven: eten, wassen, rusten, schuilen voor hitte, regen of kou, een veilige plek vinden, enz. Er worden ook psycho-medisch-sociale gesprekken aangeboden om aanvragers in staat te stellen stappen te ondernemen die hen later in staat zullen stellen fatsoenlijke huisvesting te vinden.**

In 2024 verwelkomde het gemengde dagcentrum van 't Eilandje 2019 volwassenen en 24 kinderen, een stijging van 20% in één jaar! Van hen waren er 1 155 nog nooit bij 't Eilandje geweest. Dit ongekende cijfer illustreert niet alleen de groeiende omvang van dakloosheid, maar ook de steeds fundamentelere rol die onze vereniging speelt in het sociale weefsel van Brussel.

Elke dag vinden ongeveer 116 mensen tijdelijk onderdak, warme koffie, een douche en een luisterend oor. Maar bovenal ontmoeten ze toegewijde maatschappelijk werkers die hen helpen hun basisrechten te herstellen - integratie-inkomen, medische kaart, rechtsbijstand, enz. Zonder dit grondige werk zou geen enkele andere vorm van hulp mogelijk zijn: geen onderdak, geen project, geen weg van de straat.

© Émilienne Tempels

In september 2023 opende Circé van 't Eilandje, het eerste dagcentrum speciaal voor dakloze vrouwen in Brussel, zijn deuren. In 2024, zijn eerste volledige jaar, registreerde hij 211 nieuwe inschrijvingen (bovenop de 97 van vorig jaar) en kon hij bijna 3 500 maaltijden uitdelen. Dit centrum, ontworpen door en voor vrouwen, maakt het eindelijk mogelijk om een publiek te bereiken dat van oudsher onzichtbaar is, vaak afwezig in de statistieken omdat het wordt weggedrukt door opvangdiensten die slecht zijn aangepast aan de realiteit, met name op het gebied van gender.

Circé van 't Eilandje is een veilige plek die de privacy en specifieke omstandigheden van vrouwen in zeer precaire situaties respecteert. Naast basisvoorzieningen biedt het centrum workshops, groepssessies en ondersteuning op maat. Dit alles helpt vrouwen hun zelfvertrouwen te herwinnen, de schade die ze hebben opgelopen als gevolg van geweld te herstellen en op weg te gaan naar emancipatie...

Via deze twee dagcentra bevestigt 't Eilandje een overtuiging: als je je leven opnieuw wilt opbouwen, moet je eerst waardig, onvoorwaardelijk en zonder oordeel ontvangen worden. Deze centra zijn het startpunt van een complex maar mogelijk proces, waar luisteren, vertrouwen en sociale expertise samenkomen om levens die aan de kant zijn gezet te transformeren. Zolang er geen fatsoenlijke, betaalbare huisvesting is voor iedereen, zullen deze centra een essentiële schakel blijven in het dienstenaanbod voor daklozen.

## Het gemengde dagcentrum in 2024

- **9,6** VTE
- **25 752** individuele opnames
- **7 865** ontbijten
- **4 206** douches
- **2 086** wasmiddelen
- **4 828** expressos
- **23 259** maaltijden
- **283** uur computertoegang
- **92** knipbeurten uitgevoerd door vrijwilligers

## Circé van 't Eilandje in 2024

- **305** verschillende vrouwen
- **227** ondersteunende diensten
- **4 564** individuele vermeldingen
- **13**: de leeftijd van de jongste begunstigde
- **86**: de leeftijd van de oudste begunstigde
- **162**: hoogste aantal bezoeken door een begunstigde

# Van wooncoaching tot thuisbegeleiding: de absolute noodzaak van sociaal werk

**Het vinden van een thuis, het zich eigen maken en zich thuis voelen is een essentiële voorwaarde voor de wederopbouw van het leven van daklozen of mensen die slecht gehuisvest zijn en naar 't Eilandje komen. Deze cruciale fases zouden niet mogelijk zijn zonder het onmisbare werk van onze teams. Interview met Odile Pirnay, woonbegeleider bij het Woningzoeker en –creator (WZC), en Raphaël Giraud, maatschappelijk werker bij De dienst Thuisbegeleiding (S.Ac.A.Do.).**

**Odile Pirnay**, Woningzoeker en –creator (WZC):

> Discriminatie en armoede zijn ook meer dan ooit aanwezig op

## Wat houdt je baan in?

*Mijn werk is veelomvattend, omdat huisvesting zoveel aspecten van het leven raakt. We ondersteunen mensen natuurlijk in hun zoektocht, maar we zijn er ook om ze te helpen hun administratieve zaken op orde te krijgen, juridische zaken af te handelen, hun budget te beheren, enz. En het werk houdt niet op als ze eenmaal een woning hebben gevonden: ik help ze met het opzetten van hun huurgarantie, het tekenen van het huurcontract, het inventariseren van het pand, het betalen van de installatievergoeding, help ze met verhuizen - via Huisvesting Dienst (SIL), enz.*

## Wat zijn de speciale functies?

*Wat essentieel en mogelijk is bij het WZC, is mensen genoeg tijd geven, zodat ze in hun eigen tempo vooruitgang kunnen boeken. Het andere belangrijke in mijn ogen is dat we reageren op een vraag: mensen melden zich vrijwillig aan, waardoor het proces veel soepeler en effectiever verloopt, zowel voor mij als voor de persoon die ik ondersteun. We vertrouwen zoveel mogelijk op de hulpbronnen en mogelijkheden van mensen, zodat ze beetje bij beetje hun zelfvertrouwen en onafhankelijkheid kunnen herstellen.*

## Welke uitdagingen voorziet u voor de toekomst?

*Ze zullen nauw verbonden zijn met toekomstige beleidsbeslissingen over sociale rechten en toegang tot huisvesting. Discriminatie en armoedevrees zijn ook meer dan ooit aanwezig. Dit is een goede reden om onze inspanningen te verdubbelen om de mensen die we helpen toe te rusten en te ondersteunen.*

De mensen die door S.Ac.A.Do. worden begeleid, bouwen een sociaal netwerk op om isolatie te voorkomen. ©Layla Aerts

**Raphaël Giraud**, De dienst Thuisbegeleiding (S.Ac.A.Do.)

> Huisvesting is een onmisbaar instrument, maar zonder netwerk blijf je geïsoleerd.

## Wat houdt je baan in?

*Onze belangrijkste missie is om mensen in hun eigen huis te ondersteunen. We zijn niet in een positie om te helpen, maar om te ondersteunen, wat ons op hetzelfde niveau plaatst als de persoon, ons richt op hun wensen en ervoor zorgt dat ze zich goed voelen over hun leven, hun stad, hun buurt, enz. We helpen ze ook om hun huis hun eigen te maken. We helpen hen ook om hun huis onder controle te krijgen, om ervoor te zorgen dat het duurzaam is: geen vocht, voldoende meubilair - ik ken het geval van een moeder die met haar dochter en haar hond op een luchtbed sliep omdat ze niet wist dat ze een beroep kon doen op SIL, de Huisvestingsdienst van 't Eilandje –, enz.*

*Huisvesting is een essentieel hulpmiddel, maar zonder netwerk blijf je geïsoleerd. Het idee is om het isolement te doorbreken dat soms wordt veroorzaakt door huisvesting. We helpen mensen om in contact te komen met andere diensten (een medisch centrum, een sociale kruidenierswinkel, enz.), om banden te leggen in hun buurt, en we zorgen ook voor aanwezigheid - het is een welkome aanvulling op een soms lege agenda - om hen bijvoorbeeld te ondersteunen bij het op orde brengen van hun administratie. Een inkomen uit het OCMW is mooi, maar als je je schulden niet goed beheert, hoe kan je dan ooit het hoofd boven water houden?*

## Wat zijn de speciale functies?

*Het bijzondere aan S.Ac.A.Do. is dat we bij je thuis komen. We komen binnen in de intimiteit van de persoon of het gezin. Het is niet zoals bij een maatschappelijk werker. De relatie die zich ontwikkelt is compleet anders.*

*We werken ook in het tempo van de persoon, zonder hen te dwingen, met respect voor hun eigen prioriteiten, hun vermogen om vooruit te gaan of hun behoefte om het rustiger aan te doen. We beheren geen bezittingen en mensen. Als de schulden van de persoon bijvoorbeeld niet hun prioriteit zijn, veroordelen we hen niet en dwingen we hen niet - ze kunnen al een aantal sociale professionals ontmoet hebben die hen gevraagd hebben om hieraan te werken. Deze dwang werd de persoon soms kwalijk genomen en kan de oorzaak zijn van het afhaken van de persoon, die uiteindelijk nog meer teruggetrokken raakt, met als gevolg dat haar situatie verslechtert. De nadruk op het onderhouden van een vertrouwensrelatie en het respecteren van het tempo van de persoon betekent dat de ondersteuning zich soms uitstrekt over een periode van meerdere jaren voordat ze eindigt. Maar als we afsluiten, weten we dat de persoon voor de lange termijn uit de problemen is.*

*Je moet een advocaat zijn, een psycholoog, een verslavingsexpert of een deskundige op het gebied van geestelijke gezondheid, enzovoort, zonder dat je daar per se voor bent opgeleid.*

## Welke uitdagingen voorziet u voor de toekomst?

*De grootste uitdaging is om mensen te begeleiden naar huisvesting die echt waardig en duurzaam is. De staat van sociale huisvesting is... (Noot van de redactie: stilte). En de particuliere huurmarkt is ontoegankelijk, we weten niet meer hoe we huisvestingsonderzoek moeten doen.*
*Dit creëert uitsluiting.*

# Onszelf vernieuwen en opnieuw uitvinden: innovatieve huisvestingsoplossingen

**Sinds enkele jaren heeft onze vereniging van huisvesting een van haar topprioriteiten gemaakt. Geconfronteerd met een verzadigde en steeds onbetaalbaardere huurmarkt, hebben we een strategie ontwikkeld die gebaseerd is op het mobiliseren van de sociale sector, publieke actoren, private sociale investeerders en solidaire partners. Interview met Esther Jakober, projectmanager bij de cel Woningzoeker en –creator (WZC) van 't Eilandje en voorzitter van de raad van bestuur van *Fair Ground Brussels.***

## Zich organiseren in noodsituaties

De dynamiek begon in 2015 met de oprichting van de cel Woningzoeker en –creator (WZC), een sectorale regeling die wordt gecoördineerd door 't Eilandje. De opdracht is om daklozen te helpen met hun huurbehoeften, huisvesting te krijgen van sociale huisvestingsaanbieders en particulieren te overtuigen om te investeren in huisvesting voor daklozen.

*«Aanvankelijk was het model om de particuliere huurmarkt te prospecteren, maar we realiseerden ons vrij snel dat er niet meer betaalbare woningen beschikbaar waren»*, legt Esther Jakober, projectmanager bij het WZC, uit. *«Dus richtten we onze aandacht op het aantrekken van woningen, bijvoorbeeld door samenwerkingsverbanden voor te stellen aan sociale vastgoedmakelaars en hen voor te stellen woningen toe te wijzen aan de daklozensector. Vanaf het begin is de andere activiteit van de eenheid geweest om op zoek te gaan naar particuliere investeerders die bereid waren om woningen aan te kopen om ze via sociale vastgoedmakelaars beschikbaar te stellen aan daklozen.»*

En het model werpt zijn vruchten af: sinds 2016 zijn er 72 woningen gecreëerd door particulieren die besloten om samen met ons te investeren in sociale huisvestingsprojecten!

## 2024: een beslissend jaar, een herbevestigde strategie

Het jaar 2024 markeert een keerpunt. 't Eilandje bereidt een nieuw strategisch plan voor - dat vanaf 2025 en de komende jaren zal worden uitgevoerd - waarbij huisvesting centraal staat. Deze ambitie wordt nu al in de praktijk gebracht, onder meer via een belangrijke aankoop: drie herenhuizen in de Paleisstraat in Schaarbeek, aangekocht samen met de sociale huisvestingscoöperatie *Fair Ground Brussels*, die 't Eilandje mee heeft opgericht en sinds 2020 actief promoot. Deze coöperatie heeft als doel vastgoed uit de speculatieve markt te halen en het toe te wijzen aan de meest kwetsbaren in de samenleving.

*«Dit is een eerste kans. Fair Ground Brussels heeft deze gebouwen samen met 't Eilandje aangekocht. Dit type partnerschap kan herhaald worden met andere verenigingen in de sector en een opwaartse spiraal van investeringen in de sector creëren»*, benadrukt Esther Jakober. 't Eilandje zal studio's en doorgangsappartementen voor alleenstaande vrouwen en alleenstaande moeders inrichten, evenals haar dagcentrum Circé van 't Eilandje voor vrouwen, terwijl *Fair Ground Brussels* zich zal richten op huisvesting voor daklozen die via de WZC worden herverdeeld onder de daklozensector.

> Je krijgt iemand niet van de straat door hem alleen maar een woning te geven. Je hebt echte sociale ondersteuning nodig

## Innoveren, financieren, ondersteunen

De coöperatie heeft een innovatief bedrijfsmodel dat financiering met eigen vermogen combineert met bankfinanciering gedekt door huurgaranties van de sociale vastgoedmakelaars en de gebouwen. *«Als 't Eilandje deelneemt in de financiering van de woningen, lossen we de kwestie van het benodigde eigen vermogen op. Dit betekent dat we ons tot andere schuldeisers (banken of anderen) kunnen wenden om de rest met vreemd vermogen te financieren.»*

Dit partnerschap stelt ons in staat om op veel grotere schaal op te treden. *«Het model is zeer solide, aangezien vastgoed een bezit is dat een hoge mate van zekerheid biedt»* zegt Esther Jakober. Het is een concrete hefboom voor het creëren van een permanente woningvoorraad buiten de speculatieve markt.

## De moed van een sociale ambitie

't Eilandje is niet langer tevreden met reageren op noodsituaties: we anticiperen, structureren en investeren in systemische oplossingen. Onze vereniging zal zich dus concreet engageren om de creatie van woningen te ondersteunen om de impact van de vastgoedcrisis te verminderen, zowel in Brussel als in het Waalse Gewest, en om zoveel mogelijk daklozen een degelijke woning aan te bieden.

En het doel is duidelijk: de tekortkomingen van de publieke sector goedmaken. *«We compenseren het gebrek aan sociale huisvesting. Maar om dit te laten werken, moeten de sociale vastgoedmakelaars gefinancierd blijven, want we hebben ze nodig om deze woningen te beheren.»*

Bovenal is huisvesting niets zonder ondersteuning. Esther Jakober herinnert ons eraan: *«Je krijgt iemand niet van de straat door hem alleen maar een woning te geven. Je hebt echte sociale ondersteuning nodig, om ze voor te bereiden op huisvesting, maar ook om ze te begeleiden in hun huisvesting, zodat ze echt van de straat kunnen komen.»*

Met deze visie laat 't Eilandje luid en duidelijk een sociale ambitie horen die moedig en realistisch is en gebaseerd op concrete actie. Want het recht op huisvesting kan niet langer wachten.

Kluisjes zijn onmisbaar om je spullen veilig op te bergen.

Het uitzicht op de Sint-Mariakerk vanuit de verdiepingen van het huisnummer 34 in de Paleisstraat in Schaarbeek.

# Paleis project: Een unieke plek voor dakloze vrouwen om uit de grond te komen

In 2024 zette 't Eilandje een grote stap voorwaarts door, in samenwerking met de *Fair Ground Belgium Foundation* en de coöperatie *Fair Ground Brussels*, drie opmerkelijke gebouwen aan de Paleisstraat in Schaarbeek te verwerven. Deze erfpacht van 99 jaar markeert de start van een ambitieus project gericht op de opvang en herhuisvesting van dakloze vrouwen.

## Drie specifieke maar complementaire projecten

Op nummer 32 komt het dagcentrum Circé van 't Eilandje, het eerste in zijn soort in Brussel, ontworpen door en voor dakloze vrouwen. Door hun intrek te nemen in deze volledig gerenoveerde lokalen, zullen de maatschappelijk werkers respijt, zorg en psychosociale ondersteuning kunnen bieden die opgewassen zijn tegen de uitdagingen waarmee ze dagelijks worden geconfronteerd, aangezien het leven van de vrouwen voor wie ze zorgen, dat doorspekt is van verschillende vormen van geweld, zo verheffend is.

Nummer 34 wordt verbouwd tot studio's en doorgangsappartementen voor alleenstaande vrouwen en alleenstaande moeders, die kunnen profiteren van de psychosociale begeleiding die het huidige team van het opvangtehuis voor vrouwen en gezinnen biedt. Zodra de werkzaamheden zijn afgerond, zal dit grote gebouw ook geselecteerde gemeenschappelijke woonruimtes bieden om de autonomie en zelfbeschikking van de bewoners te stimuleren.

Ten slotte zal nummer 36, beheerd door *Fair Ground Brussels*, gewijd zijn aan langdurige huisvesting. De zes flats voor daklozen worden beheerd door een sociaal huisvestingsagentschap en bieden een duurzame oplossing voor ongeveer dertien mensen die van de straat zijn gehaald.

Dit project belichaamt de wens van 't Eilandje om huisvesting centraal te stellen in haar werk, door waardige doorgangs- of permanente huisvesting te bieden aan de meest kansarme mensen. Door deze woningen van de speculatieve markt te halen, garanderen 't Eilandje en haar partners toegang tot huisvesting voor degenen die het het hardst nodig hebben.

## Volledig gerenoveerde gebouwen voor optimale ondersteuning

De kwaliteit van het gebouw en de geplande renovaties zullen een grote invloed hebben op de kwaliteit van de opvang en het sociale werk dat geboden wordt. Zoals Ariane Dierickx, algemeen directeur van 't Eilandje, zegt: *«Het kost tijd om opnieuw op te bouwen, maar we weten dat het mogelijk is, vooral wanneer hulpmiddelen zoals deze ter beschikking worden gesteld van kwetsbare groepen. Het feit dat het gebouw mooi is, is een essentieel onderdeel van het project. We kennen de psychologische impact van schoonheid op ons leven. We hebben allemaal schoonheid nodig om ons goed te voelen, om te blijven dromen ondanks de moeilijkheden die we tegenkomen. Mensen die er nooit toegang toe hebben gehad, hebben het misschien nog wel harder nodig dan anderen.»*

Kortom, dit project is een concreet, coherent en innovatief antwoord op de specifieke behoeften van dakloze vrouwen en biedt een continuüm van oplossingen, van noodopvang tot duurzame huisvesting, in een respectvolle, geoptimaliseerde en veilige omgeving.

## Opvangtehuizen: een model dat in de toekomst zal evolueren

Onze vereniging, in overeenstemming met een van de belangrijkste doelstellingen van haar strategisch plan 2025 - 2030 dat in 2024 werd opgesteld, heeft de ambitie om het model van haar woonhuizen te ontwikkelen in de richting van meer waardigheid en autonomie voor de mensen die er wonen.

Met behoud van de bijzonderheden en specifieke kenmerken van elke plaats, evenals de dynamiek van sociaal werk die specifiek is voor de verschillende profielen van het publiek dat er wordt opgevangen, is de belangrijkste doelstelling om van een model met slaapzalen en gemeenschappelijke ruimtes over te stappen op volledig uitgeruste studio's (met kitchenette en individueel sanitair), zodat elke persoon of elk gezin zijn bel van intimiteit terugkrijgt en alle aspecten van zijn of haar wederopbouw in eigen handen kan nemen, terwijl hij of zij wordt ondersteund in een emancipatietraject en toegang behoudt tot de gekozen gemeenschappelijke leefruimtes.

Dit wordt bijvoorbeeld geïllustreerd door de grote werken die worden uitgevoerd in het herenhuis van 't Eilandje in Marchienne-au-Pont, dat in 2024 van start gaat en tegen 2025 zijn bewoners een nieuwe dynamiek zal bieden die autonomie en persoonlijke keuzes aanmoedigt.

# Training om zelfvertrouwen te herwinnen: een facet van de projecten voor sociale economie van 't Eilandje

**Bezorgers, keukenhulpen, verhuizers, verkoopmedewerkers, enz. Veel mensen die gebruik maken van de diensten van 't Eilandje keren terug naar het beroepsleven door aan de slag te gaan bij het team van 't Eilandje Keukens, het team van 't Eilandje Kringloop winkel of het Huisvesting Dienst - team (SIL). Hier ziet u een aantal van hun prestaties.**

## Keukens van 't Eilandje

Keukens van 't Eilandje, gevestigd in het hart van het gemengde dagcentrum 't Eilandje in Sint-Gillis (Brussel), combineert een opleiding in de horeca met de productie van maaltijden voor daklozen of voor de verkoop.

Onder leiding van een coördinator en drie professionele koks helpen de stagiairs bij het bereiden van honderden maaltijden per week en leren ze essentiële culinaire en sociale vaardigheden. Het is een boost voor hun zelfvertrouwen, maar ook voor de kennis en vaardigheden die ze nodig hebben om een andere baan te vinden!

Het voedsel wordt voornamelijk opgehaald bij vijf partnersupermarkten door de bezorgers die door de straten van Brussel trekken. Een deel van de 240 ton die in 2024 werd ingezameld, wordt verdeeld onder 6 partnerdiensten in de daklozensector, terwijl de rest wordt gebruikt om maaltijden te bereiden voor onze verschillende opvangtehuizen en dagcentra.

- **12** keukenhulpen
- **4 192** maaltijden geproduceerd per maand
- **240** ton verzameld
  > **5** superstores 6 dagen per week

Foto's: ©Layla Aerts

## Kringloop winkel van't Eilandje

Meubels, serviesgoed, decoratieve artikelen, kleding, boeken en multimedia... De honderden vierkante meters koopjes die in Marchienne-au-Pont zijn ondergebracht, worden beheerd door een team van zes mensen die de taak van chauffeur/ophaler delen, waaronder vijf stagiairs.

Dit team recycleert en herstelt de ontvangen schenkingen zodat ze te koop kunnen worden aangeboden aan de klanten van La Recyclerie. Wanneer de bewoners van onze twee opvangtehuizen in Charleroi naar een nieuwe woning verhuizen, krijgen ze waardebonnen waarmee ze goederen van het Kringloop winkel tegen zeer lage prijzen kunnen kopen.

- **133,56** ton ingezamelde goederen
- **254** ton goederen gerecycled door verkoop of donatie
- **112 000 km** afgelegd
  **> 227** leveringen en **277** ophalingen
- Aantal klanten in 2024: **16 139**
  > Gemiddeld mandje: **7** items gekocht voor gemiddeld **€12.**

## De Huisvesting Dienst (SIL)

SIL zamelt meubilair in bij donoren, knapt het op en biedt het gratis aan aan nieuwe daklozen die doorverwezen worden door een dertigtal partners uit de Brusselse daklozensector. Van de acht werkers die hun expertise ter beschikking stelden van de 963 mensen die in 2024 van hun diensten gebruik maakten, waren er vier mensen die onder een artikel 60-overeenkomst vielen. Het team werd het hele jaar door ook ondersteund door elf opbouwwerkers (TIG).

- **1 072** interventies (gemiddeld 2 per ondersteund huishouden)
- **467** pick-ups (ophalen van apparatuur en meubilair)
- **34** non-profitorganisaties voor **7** Housing First-diensten en **55** andere diensten (opvanghuizen, dagcentra, thuisondersteuning, etc.)

## Een springplank voor de toekomst

Naar 't Eilandje komen voor een opleiding is vaak een echte springplank. Nora, 26 jaar, nu keukenhulp, kan getuigen van deze heilzame ervaring. Met de steun van het team en de aanmoediging van de chef-kok heeft ze nieuwe vaardigheden opgedaan - het gebruik van professionele apparatuur, koken in grote hoeveelheden, enz. - en tegelijkertijd haar zelfvertrouwen teruggewonnen. *«Het is de eerste baan waarin ik me zo thuis heb gevoeld,»* zegt ze. Net als zij hebben veel mensen zich opnieuw kunnen aanpassen aan de eisen van de wereld van het werk en een positieve dynamiek herontdekt. 't Eilandje speelt een sleutelrol om hen te helpen hun leven weer op te bouwen door hen menselijke en gestructureerde steun te bieden.

# ‘t Eilandje in cijfers

Aantal mensen met begeleiding in 2024:

**3 299**

Aantal mensen in verzorgingshuizen:

**490**

89 | 32 | 369

Aantal mensen in dagcentra:

**2 254**

461 | 24 | 1 768

Aantal personen die door WZC opnieuw in een woning zijn ondergebracht:

**91**

Aantal mensen dat via ISSUE is herplaatst in een doorgangsaccommodatie:

**87**

Aantal personen ondersteund door De dienst Thuisbegeleiding S.Ac.A.Do. (Brussel en Charleroi):

**377**

Maaltijden bereid door de Keukens van ‘t Eilandje:

**50 300**

Overnachtingen in verpleeghuizen:

**24 964**

Aantal vrijwilligers dat het werk van ‘t Eilandje ondersteunt:

**62**

Voedselinzameling (in ton):

**240**

# Rekeningen en resultaten

## Uitgaven

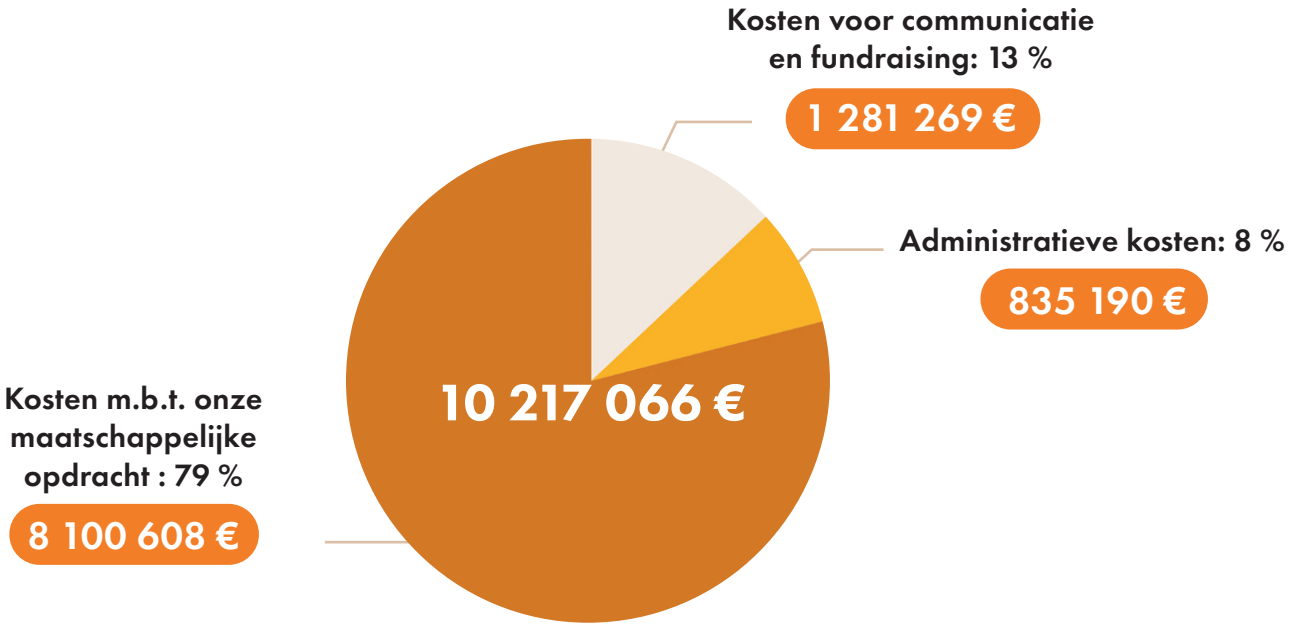


## Opbrengsten

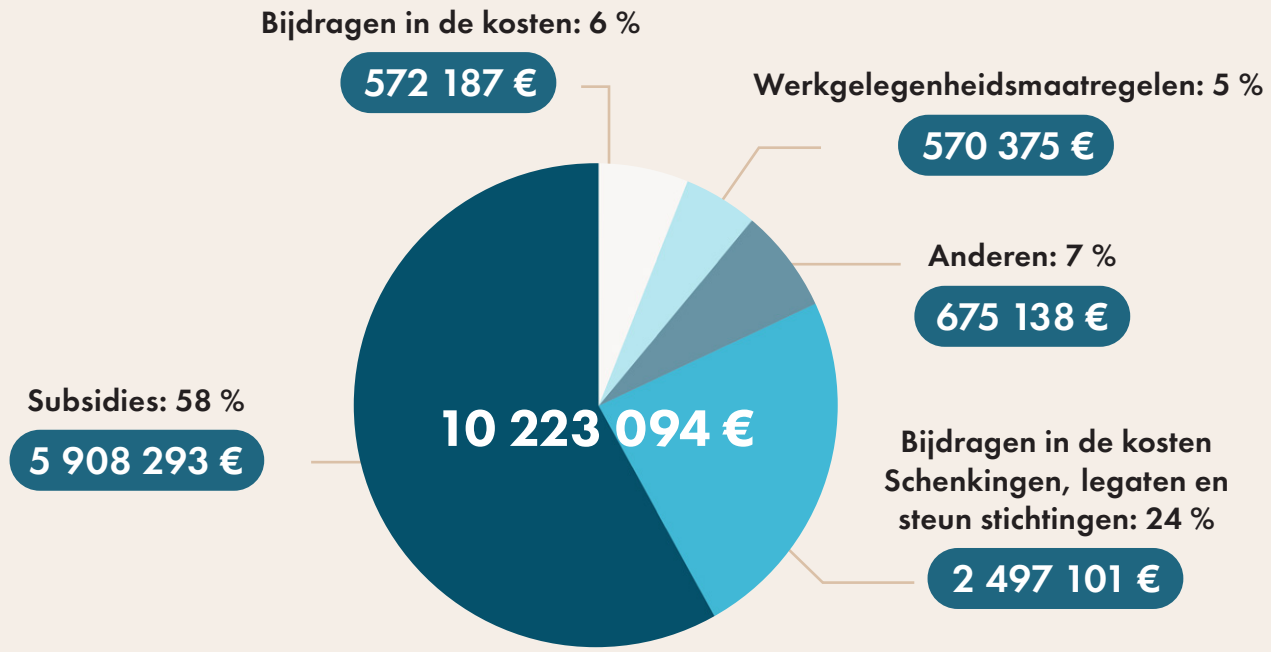

't Eilandje

WEG UIT DE DAKLOOSHEID

Nood opvang

Tijdelijk onderdak

Opleiding & werkstelling

Huisvesting

Gezondevoeding

# Onze acties om een einde te maken aan daklosheid

Elke man, vrouw en kind die 't Eilandje van de straat helpt, is een overwinning tegen dakloosheid en extreme armoede. Dankzij het onvermoeibare werk van haar medewerkers en vrijwilligers vermindert 't Eilandje elke dag de dakloosheid in heel Brussel en Wallonië. Onze diensten zijn 365 dagen per jaar open en zijn gebaseerd op 5 werkterreinen: noodopvang, tijdelijke huisvesting, opleiding en onderwijs, tijdelijke huisvesting, opleiding en tewerkstelling, huisvesting en voeding.

02 537 20 41 | info@ilot.be | Sint-Gilliskerstraat 73 – 1060 Brussel | www.ilot.be

IBAN: BE33 0017 2892 2946 | BTW: BE 0409 835 193